

Iraanse demonstranten worden op brute wijze verkracht. 'Het voelde alsof ik uit elkaar werd gescheurd'

Achtergrondartikel uit het ND, door [Sanne van Grafhorst](#), donderdag 7 december 2023

Tijdens de massale straatprotesten in Iran vorig jaar zijn gearresteerde demonstranten, inclusief kinderen, op gruwelijke wijze seksueel misbruikt en mishandeld. 'Ik was constant bang dat de celdeur open zou gaan en ze me opnieuw zouden meenemen.'

Tijdens demonstraties in oktober 2022 banen Iraniërs - onder wie een ongesluierte vrouw - zich een weg naar de geboorteplaats van Mahsa Amini, die overleed na haar arrestatie door de zedenpolitie. Beeld ugc / afp

TEHERAN

Dat ze gearresteerd kon worden voor haar deelname aan een vreedzaam protest, was nooit in Maryam opgekomen. Zoals duizenden anderen ging de jonge Iraanse vrouw vorig jaar de straat op. Ze zette haar hoofddoek af en eiste een einde aan een regime dat systematisch de rechten van burgers, met name vrouwen, inperkt.

Maar toen werd ze opgepakt, in de cel gegooid en door verschillende mannen van de Iraanse veiligheidsdienst op brute wijze verkracht. 'Ik herinner me dat ik heel klein was in vergelijking met hen. Na de verkrachting verloor ik het bewustzijn. Ik kwam weer bij toen ze water over mijn hoofd gooiden en naar anderen riepen: 'Neem deze smerige slet mee.'"

Maryams verhaal is slechts een van de getuigenissen, verzameld door Amnesty International, die duidelijk maken op welke manier het Iraanse regime de grootschalige volksprotesten vorig jaar probeerde de kop in te drukken. De mensenrechtenorganisatie bracht deze week een [rapport](#) uit met

gedetailleerde beschrijvingen van 45 overlevenden van het geweld - zowel mannen, vrouwen als kinderen.

Het ene getuigenis is nog gruwelijker dan het andere. Overlevenden vertelden Amnesty hoe ze vaginaal, anaal of oraal werden verkracht, in sommige gevallen door wel tien mannen achter elkaar. Zij drongen hun lichaam binnen met geslachtsorganen, vingers of voorwerpen als knuppels en flessen.

‘Onder het mom van goddelijk gezag laat het regime weten dat ze met gevangenen alles mogen doen wat ze maar willen.’

‘Het voelde alsof ik uit elkaar gescheurd werd’, beschrijft Kamal, een mannelijke demonstrant, die met een wapenstok werd verkracht. ‘Ik was daarna constant bang dat de celdeur open zou gaan en ze me opnieuw zouden meenemen.’

goddelijk gezag

‘Het niveau van de wreedheden is echt schokkend’, reageert Ammar Maleki, docent aan de Tilburgse Universiteit. Maleki is geboren in Iran en heeft er dertig jaar gewoond. ‘Het is duidelijk dat het Iraanse regime verkrachting en seksueel geweld als een wapen inzet om mensen ervan te weerhouden hun kritiek te uiten. We kunnen ervan uitgaan dat deze getuigenissen slechts het topje van de ijsberg zijn - de meeste slachtoffers zullen uit angst hun mond houden.’

Dat het Iraanse regime geen enkel middel schuwt in zijn pogingen om protesten de kop in te drukken, vindt Maleki niet verrassend. ‘Vorig jaar juni kondigde ayatollah Khamenei, de hoogste leider van Iran, al aan dat ‘de God van 2022 dezelfde is als de God van 1981’. In de jaren tachtig, vlak na het ontstaan van de islamitische republiek, werden tegenstanders van het regime ook gemarteld, verkracht en vermoord.’

Een van hen was Maleki’s vader, rector van de Universiteit van Teheran. ‘Mijn vader was niet de minste persoon, hij was een beroemd figuur in Iran, die zich durfde uit te spreken tegen de autoriteiten. Hij is verschillende keren opgepakt en in de gevangenis gemarteld.’

‘Ebrahim Raisi heeft als lid van de ‘doodscommissie’ duizenden gevangenen laten executeren. En uitgerekend hij werd als president aangewezen.’

De verwijzing van Khamenei naar de jaren tachtig bevat volgens Maleki een duidelijke boodschap. ‘Onder het mom van goddelijk gezag laat het regime weten dat ze met gevangenen - die ze als tegenstanders van het islamitische regime bestempelen - alles mogen doen wat ze maar willen.’

doodscommissie

Uit de getuigenissen die Amnesty International verzameld heeft, blijkt dat de verkrachtingen plaatsvonden in detentiecentra, politiebusjes en (school)gebouwen die illegaal waren omgebouwd tot gevangenen. Volgens overlevenden waren de daders werkzaam bij de Revolutionaire Garde, de Basij-militie en het ministerie van Inlichtingen, en verschillende takken van de politie.

Tot op heden is geen van hen voor de misdaden aangeklaagd of vervolgd. Daar zal geen verandering in komen, denkt Maleki. ‘Het Iraanse regime opereert onder volledige straffeloosheid. Kijk maar naar de president, Ebrahim Raisi. Hij was in de jaren tachtig lid van de ‘doodscommissie’ die duizenden gevangenen heeft laten executeren. En uitgerekend hij werd door Khamenei als president aangewezen.’

Vorige maand werd Iran daarnaast door de Verenigde Naties verkozen tot voorzitter van het mensenrechtenforum. Onvoorstelbaar, vindt Maleki. 'Gebrek aan weerstand vanuit de internationale gemeenschap is een van de redenen waarom het regime de bevolking kan blijven onderdrukken. Als het Westen zich duidelijk zou uitspreken tegen deze mensenrechtenschendingen, onder meer door de Iraanse Revolutionaire Garde op de terreurlijst te zetten, zou dat het regime afschrikken en de bevolking versterken.'

Want dat er opnieuw een volksprotest zal uitbreken, staat voor de universitair docent vast. Uit een [studie](#) van Gamaan, het onderzoekscentrum waarvan Maleki directeur is, blijkt dat minder dan 20 procent van de Iraanse bevolking het huidige regime steunt. 'Dus ruim 80 procent van de inwoners is tegen de islamitische republiek - zo'n grote groep kun je niet voor altijd blijven onderdrukken.'

Kledingvoorschriften

De directe aanleiding voor de maandenlange volksprotesten vorig jaar was de dood van Mahsa Amini. De 22-jarige Iraanse overleed in de gevangenis. Ze was opgepakt door de zedenpolitie, omdat ze de kledingvoorschriften in het streng-islamitische land zou hebben overtreden. De politie weet haar dood aan hartfalen, maar volgens veel inwoners was er sprake van moord.

<https://www.nd.nl/nieuws/buitenland/1203695/iraanse-demonstranten-woorden-op-brute-wijze-verkracht-het-voe#/reader>

[LEES OOK: Iran onderdrukt vrouwen steeds harder. 'Het is moeilijker dan ooit om hier vrouw te zijn'](#)

[LEES OOK: Na tien weken van protesten kiest Iraanse bewind voor nog hardere lijn](#)